

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์นี้ เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้จากแบบสอบถามเรื่อง การศึกษา ความรู้ความเข้าใจ ความต้องการ และปัญหาของผู้ทำบัญชีที่มีต่อหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลา ในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ซึ่งจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ประเด็นหลัก คือ

1. คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ และเงื่อนไขการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547 และประกาศกรมพัฒนาธุรกิจ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี
3. ความสนใจ และความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ
4. ปัญหาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ
5. การทดสอบสมมติฐาน

โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ตารางแสดงคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณลักษณะ		จำนวน (ร้อยละ)		รวม
		เคยเข้ารับการ	ไม่เคยเข้ารับการ	
		อบรม	อบรม	
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	15 (62.5%)	162 (79.4%)	177 (77.6%)
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	7 (29.2%)	21 (10.3%)	28 (12.3%)
	ปริญญาโท	2 (8.3%)	21 (10.3%)	23 (10.1%)
อาชีพ	พนักงานบริษัทเอกชน	15 (62.5%)	170 (83.3%)	185 (81.1%)
	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	9 (37.5%)	31 (15.2%)	40 (17.5%)
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ	-	2 (1.0%)	2 (0.9%)
	ข้าราชการ	-	1 (0.5%)	1 (0.4%)
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4 (16.7%)	16 (7.8%)	20 (8.8%)
	10,000 - 15,000 บาท	4 (16.7%)	51 (25.0%)	55 (24.1%)
	15,001 - 20,000 บาท	5 (20.8%)	27 (13.2%)	32 (14.0%)
	20,001 - 25,000 บาท	3 (12.5%)	20 (9.8%)	23 (10.1%)
	25,001 - 30,000 บาท	2 (8.3%)	20 (9.8%)	22 (9.6%)
	30,001 - 35,000 บาท	3 (12.5%)	14 (6.9%)	17 (7.5%)
	35,001 - 40,000 บาท	-	12 (5.9%)	12 (5.3%)
	มากกว่า 40,000 บาท	3 (12.5%)	44 (21.6%)	47 (20.6%)

ตารางที่ 2 ตารางแสดงอายุเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม

	จำนวน ผู้ตอบ	ค่า ต่ำสุด (Min.)	ค่าสูงสุด (Max.)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน (Std. Deviation)
อายุ (ปี)	228	22	68	35.78	7.74
เคยรับการอบรม ท่าน สามารถนับชั่วโมงได้แล้ว	19	2	60	10.77	12.90

จากจำนวนผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ทั้งสิ้นจำนวน 228 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 196 ราย (86%) และเพศชายจำนวน 32 ราย (14%) ผู้ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ มีอายุโดยเฉลี่ย ประมาณ 36ปี มีอายุต่ำที่สุดคือ 22 ปี และมีอายุสูงที่สุดคือ 68 ปี โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุไม่แตกต่างกันมากนัก (ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 7.74 ซึ่งน้อยกว่าค่าเฉลี่ย)

ผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ โดยมีจำนวน 204 ราย (89.4%) และมีจำนวนผู้ที่เคยเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ จำนวน 24 ราย (10.6%) และจำนวนชั่วโมง โดยเฉลี่ย เท่ากับ 10.77 ชั่วโมง พบว่ามีการกระจายตัวสูง กล่าวคือมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสูงกว่าค่าเฉลี่ย

รายชื่อวิชาที่ผู้ตอบแบบสอบถาม(จำนวน 24 ราย) เคยผ่านการอบรมมาแล้ว และสามารถนับชั่วโมงได้ ได้แก่

1. นโยบายการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ การบัญชี พ.ศ. 2543
2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี
4. ก้าวใหม่ในสภาวิชาชีพบัญชี
5. การตรวจสอบและการควบคุมภายใน
6. การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี
7. ภาษีหัก ณ ที่จ่าย
8. ภาษีเงินได้
9. จัดทำงบการเงินและบัญชีให้ถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชี
10. การจัดทำบัญชี

11. ภาษีมูลค่าเพิ่ม

12. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ มีระดับการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรีสูงสุด (77.6%) รองลงมาคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (12.3%) และระดับปริญญาโท (10.1%) ตามลำดับ อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ พนักงานบริษัทเอกชน (81.1%) รองลงมาคืออาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว (17.5%) ส่วนอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และข้าราชการมีจำนวนน้อย ระดับรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามค่อนข้างหลากหลาย โดยผู้มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,000 – 20,000 บาท (24.1%) เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ผู้มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท (20.6%) และ ผู้มีรายได้ต่อเดือน 20,001-25,000 บาท (10.1%) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียด

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของความรู้ความเข้าใจในประกาศฯ ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความรู้ความเข้าใจไม่ชัดเจนในรายละเอียดของประกาศฯ ในทุกประเด็น สังเกตได้จากความถี่ของจำนวนผู้ตอบว่าทราบและไม่ทราบ พบว่าในแต่ละประเด็น ไม่ใกล้เคียงกัน ตัวอย่างเช่น ข้อคำถามที่ 2.1 มีผู้ทราบสูงถึงร้อยละ 96.1 แต่ข้อคำถามข้อที่ 2.18 มีผู้ทราบเพียงร้อยละ 44.3 โดยสรุปแบ่งได้เป็น 4 หมวด ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศฯ

หมวดที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

หมวดที่ 3 ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้

หมวดที่ 4 ความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้

ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศฯ

ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบประกาศฯ สูงถึง 219 ราย (96.1%) และตอบว่าทราบรายละเอียดในประกาศฯ สูงถึง 215 ราย (94.3%) แต่เมื่อพิจารณาในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียด ตามประกาศฯ แล้ว ผู้ตอบแบบสอบถาม ยังไม่เข้าใจในหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศฯ อย่างชัดเจน เรื่องที่ไม่ทราบสูงสุด คือ บทกำหนดโทษ หากผู้ทำไม่แจ้งรายละเอียด การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ภายในหกสิบวัน นับตั้งแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี จำนวน 123 ราย (53.9%) รองลงมา คือ การแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ ต่ออธิบดี ตามแบบ ส.บข.7

จำนวน 72 ราย (31.6%) และการนับชั่วโมงสำหรับรอบระยะเวลาแรก และหลักเกณฑ์การนับ ชั่วโมงในรอบสามปี จำนวน 55 ราย (24.1%) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศ

ความรู้ความเข้าใจใน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด ของประกาศฯ	เคยได้รับการ		ไม่เคยได้รับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่ ทราบ	ทราบ	ไม่ ทราบ	
ทราบประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็น ผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547 ที่บังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2547	24 (10.5%)	-	195 (85.5%)	9 (3.9%)	228 (100%)
ทราบรายละเอียดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจ การค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทาง วิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547	22 (9.6%)	2 (0.9%)	193 (84.6%)	11 (4.8%)	228 (100%)
กำหนดให้ผู้ทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนกับกรม พัฒนาธุรกิจ การค้าต้องมีการพัฒนาความรู้ ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	24 (10.5%)	-	196 (86.0%)	8 (3.5%)	228 (100%)
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพต้องไม่ น้อยกว่า 27 ชั่วโมงในทุกกรอบ 3 ปี ตาม หลักสูตรของสถาบันที่อธิบดีให้ความ เห็นชอบ	23 (10.1%)	1 (0.4%)	186 (81.6%)	18 (7.9%)	228 (100%)
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ในทุก กรอบสามปี จะต้องเป็นหัวข้อทางการบัญชีไม่ น้อยกว่า 18 ชั่วโมง	21 (9.2%)	3 (1.3%)	179 (78.5%)	25 (11.0%)	228 (100%)
ตามประกาศฯ ในแต่ละปีจะต้องได้รับการ พัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง	22 (9.6%)	2 (0.9%)	179 (78.5%)	25 (11.0%)	228 (100%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจใน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด ของประกาศฯ	เคยได้รับการ		ไม่เคยได้รับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่ ทราบ	ทราบ	ไม่ ทราบ	
หลักเกณฑ์ในการนับจำนวนชั่วโมงในรอบ ระยะเวลาสามปีนั้น ให้นับตามปีปฏิทิน โดย เริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เป็น ต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำ บัญชีหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548 ให้เริ่ม นับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีที่ ผู้ทำบัญชี แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชี	19 (8.3%)	5 (2.2%)	159 (69.7%)	45 (19.7%)	228 (100%)
ในรอบระยะเวลาแรกให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำ ชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทาง วิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตั้งแต่วันที่ประกาศฉบับ นี้มีผลใช้บังคับ หรือ ตั้งแต่วันที่แจ้งการเป็น ผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีแล้วแต่กรณี ไปนับรวมกับ ชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้	18 (7.9%)	6 (2.6%)	155 (68.0%)	49 (21.5%)	228 (100%)
ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนา ความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตาม แบบ ส.บข.7 ต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับ แต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี	17 (7.5%)	7 (3.1%)	139 (61.0%)	65 (28.5%)	228 (100%)
บทกำหนดโทษ หากผู้ทำบัญชีไม่แจ้ง รายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทาง วิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตามแบบ ส.บข.7 ต่อ อธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ของทุกปี มีโทษปรับไม่เกิน 10,000บาท	14 (6.1%)	10 (4.4%)	91 (39.9%)	113 (49.6%)	228 (100%)

ความรู้ความเข้าใจใน กิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามทราบกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ว่าเป็นกิจกรรมการอบรมสัมมนา สูงถึง 205 ราย (89.9%) รองลงมาเป็นกิจกรรมการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา จำนวน 143 ราย (62.3%) และ การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือของเอกชน จำนวน 91 ราย (39.9 %) ตามลำดับ และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ทราบกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ สูงสุด คือการสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิม จำนวน 101 ราย (44.3%) รองลงมาคือ การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี จำนวน 97 ราย (42.5%) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

กิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	เคยเข้ารับการอบรม		ไม่เคยเข้ารับการอบรม		รวม
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทราบ	ไม่ทราบ	
การอบรมสัมมนา	23 (10.1%)	1 (0.4%)	182 (79.8%)	22 (9.6%)	228 (100%)
การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา	15 (6.6%)	9 (3.9%)	127 (55.7%)	76 (33.3%)	228 (100%)
การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐหรือของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	15 (6.6%)	9 (3.9%)	121 (53.1%)	82 (36.0%)	228 (100%)
ทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ประจำ หรือ อาจารย์พิเศษ					
การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าจะเป็นคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม	18 (7.9%)	6 (2.6%)	109 (47.8%)	95 (41.7%)	228 (100%)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

กิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	เคยเข้ารับการ		ไม่เคยเข้ารับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทราบ	ไม่ทราบ	
	ทราบ		ทราบ		
การผ่านการศึกษาระยะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่า	15 (6.6%)	9 (3.9%)	116 (50.9%)	88 (38.6%)	228 (100%)

ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้

ผู้ตอบแบบสอบถามทราบหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงสำหรับกิจกรรมการอบรมสัมมนา สูงถึง 197 ราย (86.4%) รองลงมาคือการนับชั่วโมงสำหรับการสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบหลักเกณฑ์ในการนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรม สูงสุด คือ การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชน และ การผ่านการศึกษาระยะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี จำนวน 127 ราย (55.7%) รองลงมา คือการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา จำนวน 119 ราย (52.2%) ดังแสดงรายละเอียดใน ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้

หลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรม การพัฒนาความรู้	เคยเข้ารับการ		ไม่เคยเข้ารับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทราบ	ไม่ทราบ	
การเข้าร่วมอบรมสัมมนา ให้นับจำนวน ชั่วโมงได้ตามระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรม สัมมนา	23 (10.1%)	1 (0.4%)	174 (76.3%)	30 (13.2%)	228 (100%)
การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการ สัมมนา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามเท่าของ ระยะเวลาการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา โดยไม่ให้นับซ้ำหัวข้อ เดิมในทุกกรอบ 3 ปี	10 (4.4%)	14 (6.1%)	99 (43.4%)	105 (46.1%)	228 (100%)
การนับชั่วโมงในการเป็นอาจารย์ ไม่ว่าจะเป็น การสอนในฐานะอาจารย์ประจำหรือ อาจารย์พิเศษ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 9 ชั่วโมง โดยไม่ให้นับซ้ำหัวข้อเดิมในทุก รอบ 3 ปี และในแต่ละรอบสามปีให้นับ จำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง ไม่ว่าจะเป็น ทำการสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม	8 (3.5%)	16 (7.0%)	93 (40.8%)	111 (48.7%)	228 (100%)
การนับชั่วโมงสำหรับการสำเร็จการศึกษา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามปีที่สำเร็จ การศึกษา ดังนี้					
(1) สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่า อนุวุฒิเดิม	8 (3.5%)	16 (7.0%)	101 (44.3%)	101 (44.3%)	228 (100%)
- อนุวุฒิทางการบัญชีให้นับจำนวน ชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง					
- ถ้าเป็นอนุวุฒิทางด้านอื่น เช่น การเงิน					

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการ พัฒนาความรู้	เคยเข้ารับการ		ไม่เคยเข้ารับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่	ทราบ	ไม่	
	ทราบ		ทราบ		
บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ การพาณิชย์ หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพ บัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 18 ชั่วโมง (2) สำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่า คุณวุฒิเดิมให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 9 ชั่วโมง					
หลักเกณฑ์ในการนับชั่วโมงสำหรับการผ่าน การศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ บัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือ สถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่า ด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ ต่ำกว่าระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือ เทียบเท่า ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 6 ชั่วโมง	8 (3.5%)	16 (7.0%)	92 (40.4%)	112 (48.7%)	228 (100%)

ความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามทราบว่าเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี
สูงสุดคือ เรื่องการบัญชี จำนวน 183 ราย (80.3%) รองลงมา เรื่อง กฎหมายเกี่ยวข้องกับการพาณิชย์
อากร จำนวน 174 ราย (76.2%) และ กฎหมายว่าด้วยการบัญชี จำนวน 159 ราย (69.7%) ตามลำดับ
และ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ไม่ทราบเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพบัญชี
สูงสุด คือ วิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย อันได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจ
หลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ จำนวน 108 ราย (47.4%) รองลงมา คือ เรื่อง กฎหมายว่าด้วย
การประกันชีวิตและประกันวินาศภัย จำนวน 107 ราย (46.9%) และ เรื่องกฎหมายว่าด้วยการ
ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 106 ราย (46.5%) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงความรู้ความเข้าใจในวิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

วิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้	เคยเข้ารับการ		ไม่เคยเข้ารับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่ทราบ	ทราบ	ไม่ทราบ	
เรื่อง “การบัญชี	14	10	169	35	228
	(6.1%)	(4.4%)	(74.1%)	(15.4%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยการบัญชี”	13	11	146	58	228
	(5.7%)	(4.8%)	(64.0%)	(25.4%)	(100%)
เรื่อง “ กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี”	7	17	137	67	228
	(3.1%)	(7.5%)	(60.1%)	(29.4%)	(100%)
เรื่อง “ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท	9	15	132	72	228
	(3.9%)	(6.6%)	(57.9%)	(31.6%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด”	4	20	121	83	228
	(1.8%)	(8.8%)	(53.1%)	(36.4%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	4	20	118	86	228
	(1.8%)	(8.8%)	(51.8%)	(37.7%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์”	2	22	119	85	228
	(0.9%)	(9.6%)	(52.2%)	(37.3%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย”	2	22	118	86	228
	(%)	(%)	(51.8%)	(37.7%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์	3	21	116	88	228
	(1.3%)	(9.2%)	(50.9%)	(38.6%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายอื่นนอกจากที่ระบุข้างต้นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	7	17	121	83	228
	(3.1%)	(7.5%)	(53.1%)	(36.4%)	(100%)
เรื่อง “กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการภาษีอากร”	14	10	160	44	228
	(6.1%)	(4.4%)	(70.2%)	(19.3%)	(100%)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

วิชาที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้	เคยเข้ารับการ		ไม่เคยเข้ารับการ		รวม
	อบรม		อบรม		
	ทราบ	ไม่	ทราบ	ไม่	
	ทราบ		ทราบ		
เรื่อง “เทคโนโลยีสารสนเทศเฉพาะที่	8	16	119	85	228
เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี”	(3.5%)	(7.0%)	(52.2%)	(37.3%)	(100%)

ความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพสูงสุดคือ ทางด้าน การบัญชี/การสอบบัญชี มีคะแนนรวม 819 คะแนน (มีผู้เลือกตอบจำนวน 188 ครั้ง) รองลงมาคือ วิชากฎหมายว่าด้วยการบัญชี มีคะแนนรวม 747 คะแนน (มีผู้เลือกตอบจำนวน 198 ครั้ง) และภาษีเงินได้นิติบุคคล มีคะแนนรวม 419 คะแนน (มีผู้เลือกตอบจำนวน 139 ครั้ง) ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ตารางแสดงความต้องการในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

สาขาวิชา	ความถี่ ของการ ตอบ	คะแนนรวม น้ำหนัก ตามลำดับ ความสำคัญ
การบัญชี/ การสอบบัญชี	188	819
กฎหมายว่าด้วยการบัญชี	198	747
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	139	419
กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี	95	269
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท	110	264
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	96	248
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	92	184
พื้นฐานความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	43	90
กระบวนการบริหารงานและปฏิบัติการระบบสารสนเทศ	36	87
กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด	42	81
การพัฒนาการบริหารงานและการควบคุมระบบสารสนเทศ	40	66
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	29	65
กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์	18	50
กฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและประกันวินาศภัย	8	18
กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์	3	6
การบัญชีเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุน(BOI)	1	4
กฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์	2	3
รวม	1140	3420

คะแนนรมน้ำหนักความสำคัญ = คะแนนตามอันดับ x จำนวนผู้ตอบในอันดับ

โดยกำหนดคะแนนอันดับความสำคัญที่เลือก 1 = 5 คะแนน, 2 = 4 คะแนน, 3 = 3 คะแนน, 4 = 2
คะแนน, 5 = 1 คะแนน

ปัญหาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ตารางที่ 8 ตารางแสดงปัญหาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ตารางแสดงการเข้ารับการอบรม กับปัญหา		จำนวน (ร้อยละ)		รวม
		เคยเข้าอบรม	ไม่เคยเข้าอบรม	
ปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเรื่องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	ประสบปัญหา	13(5.7%)	166(72.8%)	179(78.5)
	ไม่ประสบปัญหา	11(4.8%)	38(16.7%)	49(21.5)
ปัญหาความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศ ฯ	ไม่เข้าใจข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ	5(4.6%)	72(66.7%)	77(71.3)
	การกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกรอบ 3 ปี	4(3.7%)	12(11.1%)	16(14.8)
	พนักงานบัญชีที่ทำงานในบริษัทไม่สามารถแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีได้ทุกคน เพราะแต่ละบริษัทสามารถแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีได้เพียงคนเดียว ถึงแม้จะพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	2(1.9%)	13(12.0%)	15(13.9)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตารางแสดงการเข้ารับการอบรม กับปัญหา		จำนวน (ร้อยละ)		
		เคยเข้า	ไม่เคยเข้า	รวม
		อบรม	อบรม	
ปัญหาด้านเวลา	การอบรมแต่ละครั้งใช้เวลานาน	5 (4.4%)	56 (49.6%)	61 (54.0)
	ไม่สามารถลาหยุดงานไปฝึกอบรมได้	2 (1.8%)	43(38.1%)	45 (39.8)
	เวลาในการอบรมส่วนใหญ่ไม่ตรงกับวันหยุด	2 (1.8%)	5 (4.4%)	7 (6.2)
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่ายในการอบรมสูงเกินไป	9 (8.3%)	81 (75.0%)	90(83.3)
	การอบรมเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่ากับผลที่ได้รับ	-	12 (11.1%)	12 (11.1)
	บริษัทไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ	-	6(5.6%)	6 (5.6)
ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่ให้การฝึกอบรม	สถานที่ฝึกอบรมอยู่ไกล ใช้เวลาในการเดินทางมาก	5 (3.7%)	70 (52.2%)	75 (56.0)
	สถาบันที่เปิดให้มีการอบรมในพื้นที่ที่อาศัยอยู่น้อย	6 (4.5%)	36 (26.9%)	42 (31.3)
	สถาบันที่เปิดอบรมไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือเท่าที่ควร	-	17 (12.7%)	17 (12.7)
ปัญหาในด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	มีการเปิดอบรมในหลักสูตรที่ซ้ำซ้อนกัน	2 (1.8%)	82 (71.9%)	84 (73.7)
	หลักสูตรการอบรมที่สถาบันจัดขึ้นมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง	4 (3.5%)	26 (22.8%)	30 (26.3)
ปัญหาอื่น ๆ ที่สำรวจพบ	ขาดการประชาสัมพันธ์จากกรม ฯ			
	การประชาสัมพันธ์ยังไม่ดีพอ รับทราบข่าวสารล่าช้า	-	8 (44.44%)	8 (44.44)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตารางแสดงการเข้ารับการอบรม กับปัญหา	จำนวน (ร้อยละ)		
	เคยเข้า อบรม	ไม่เคยเข้า อบรม	รวม
ไม่สะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ ในการอบรม สถานที่ในการอบรมไกล เกินไป	2 (11.11%)	1 (5.56%)	3 (16.67)
ด้านวุฒิการศึกษา	2 (11.11%)	-	2 (11.11)
ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับ สภาวิชาชีพ	-	1 (5.56%)	1 (5.56)
การได้รับข่าวสารในหลักสูตรและ สถาบันในการฝึกอบรม	1 (5.56%)	-	1 (5.56)
หลักสูตรที่สถาบันจัดอบรม เป็นเพียง พื้นฐานความรู้	-	1 (5.56%)	1 (5.56)
วิทยากรที่บรรยายยังไม่อธิบายใน ประเด็นต่างๆ ได้ชัดเจน	1 (5.56%)	-	1 (5.56%)
การกำหนดว่าหัวข้อที่สัมมนา ต้องไม่ ซ้ำกัน ภายใน 3 ปี	1 (5.56%)	-	1 (5.56%)
ประโยชน์ที่ ได้รับจากการ อบรม	18 (7.9%)	113 (49.6%)	131 (57.5%)
	1 (0.4%)	56 (24.6%)	57 (25.0%)
	5 (2.2%)	35 (15.4%)	40 (17.5%)

จากตาราง ข้างต้น ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นต่อปัญหาในการพัฒนา
ความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ฯ โดยตอบแบบสอบถามในประเด็นปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้

ปัญหาทั่วไปในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติ และเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านหรือไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศฯ จำนวน 179 ราย (78.5%) และไม่ประสบปัญหา จำนวน 49 ราย (21.5%) หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่ เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหา และไม่ประสบปัญหา ในการปฏิบัติตามประกาศฯ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยผ่านเข้ารับ การอบรมที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศฯ มีจำนวนสูงถึง 166 ราย (72.8%)

1. ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศฯ

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหา สูงสุด คือ ไม่เข้าใจข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ใน การปฏิบัติตามประกาศฯ จำนวน 77 ราย (71.3 %) รองลงมา คือการกำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพทุกกรอบ 3 ปี จำนวน 16 ราย (14.8%) และ พนักงานบัญชีที่ ทำงานในบริษัทไม่สามารถแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีได้ทุกคน เพราะแต่ละบริษัทสามารถแจ้งเป็นผู้ทำ บัญชีได้เพียงคนเดียว จำนวน 15 ราย (13.9%) ตามลำดับ หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจข้อกำหนดในประกาศฯ ในประเด็นต่างๆ มีสัดส่วนที่ ใกล้เคียงกัน แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยผ่านเข้ารับการอบรมที่ประสบปัญหาในประเด็น เรื่อง ไม่เข้าใจข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตามประกาศฯ มีจำนวนสูงถึง 72 ราย (66.7%)

2. ปัญหาด้านเวลา

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาด้านเวลา สูงสุด ในเรื่อง การอบรมแต่ละครั้งใช้ เวลานาน จำนวน 61 ราย (54%) รองลงมา คือ ไม่สามารถลาหยุดงานไปฝึกอบรมได้ จำนวน 45 ราย (39.8%) และ เวลาในการอบรมส่วนใหญ่ไม่ตรงกับวันหยุด จำนวน 7 ราย (6.2%) ตามลำดับ หาก พิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหาด้านเวลาสูงสุดในเรื่อง การอบรมแต่ละครั้งใช้ เวลานาน ส่วนผู้ที่ไม่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหาด้านนี้ ในเรื่อง การอบรมแต่ละครั้งใช้ เวลานาน และ ไม่สามารถลาหยุดงานไปอบรมได้ ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

3. ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาด้านค่าใช้จ่าย สูงสุดในเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการอบรมสูง เกินไป จำนวน 90 ราย (83.3%) รองลงมา คือการอบรมเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่ากับผลที่ ได้รับ จำนวน 12 ราย (11.1%) และ บริษัทไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

จำนวน 6 ราย (5.6%) ตามลำดับ หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหา ด้านค่าใช้จ่าย ในเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการอบรมสูงเกินไป สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหาด้านนี้ ในเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการอบรมสูงเกินไป สูงถึงร้อยละ 75 และในเรื่อง การอบรมเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่ากับผลที่ได้รับ ร้อยละ 11.1

4. ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่สำหรับฝึกอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาด้านสถาบันและสถานที่ให้การฝึกอบรม สูงสุดในเรื่อง สถานที่ฝึกอบรมอยู่ไกล ใช้เวลาในการเดินทางมาก จำนวน 75 ราย (56.0%) รองลงมา คือ สถาบันที่เปิดให้การอบรมในพื้นที่ที่อาศัยอยู่มีน้อย จำนวน 42 ราย (31.3%) และ สถาบันที่เปิดอบรมไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือเท่าที่ควร จำนวน 17 ราย (12.7%) ตามลำดับ ดังแสดง หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหา ด้านสถานที่ให้การฝึกอบรม ในเรื่องสถานที่ฝึกอบรมอยู่ไกล ใช้เวลาในการเดินทางมาก และสถาบันที่เปิดให้การอบรมในพื้นที่ที่อาศัยอยู่มีน้อย มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับผู้ที่ไม่เคยผ่านเข้ารับการอบรม มีปัญหาด้านนี้ในเรื่อง สถานที่ฝึกอบรมอยู่ไกล ใช้เวลาในการเดินทางมาก และสถาบันที่เปิดให้การอบรมในพื้นที่ที่อาศัยอยู่มีน้อย ในอัตราส่วนร้อยละ 52.2 และ 26.9 ตามลำดับ

5. ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม สูงสุดในเรื่องการเปิดอบรมในหลักสูตรที่ซ้ำซ้อนกัน จำนวน 84 ราย (73.7%) และหลักสูตรการอบรมที่สถาบันจัดขึ้น มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง จำนวน 30 ราย (26.3%) หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม ประสบปัญหา ด้าน เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม ในเรื่อง หลักสูตรการอบรมที่สถาบันจัดขึ้น มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง สูงกว่าในเรื่อง การเปิดอบรมในหลักสูตรที่ซ้ำซ้อนกัน สำหรับผู้ที่ไม่เคยผ่านเข้ารับการอบรม มีปัญหาด้านนี้ในเรื่อง การเปิดอบรมในหลักสูตรที่ซ้ำซ้อนกันสูงกว่า หลักสูตรการอบรมที่สถาบันจัดขึ้น มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมสำหรับการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ในด้านประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการอบรม ผู้ตอบแบบสอบถาม คาดว่า ได้รับความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติงานได้ จำนวน 131 ราย (58.0%) เข้ารับการอบรมเพื่อนับชั่วโมงเท่านั้น จำนวน 57 ราย (24.3%) ได้รับความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ยังไม่รู้ จำนวน 40 ราย (17.7%) หากพิจารณาแยกตามผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม และไม่เคยผ่านการเข้ารับการอบรม แล้ว

ผู้ที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม คาดหวังในประโยชน์ที่จะได้รับในการอบรมแต่ละครั้ง ในเรื่อง ได้รับความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติงานได้ สูงถึง 18 ราย จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยผ่านเข้ารับการอบรม จำนวน 24 ราย สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม คาดหวังประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม ในเรื่อง ได้รับความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติงานได้สูงถึง จำนวน 113 ราย รองลงมา คือ เข้ารับการอบรมเพื่อนับชั่วโมงเท่านั้น และได้รับความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ยังไม่รู้ จำนวน 58 ราย และ 35 ราย ตามลำดับ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม 208 ราย ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4-18 ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่

1. ขาดการประชาสัมพันธ์จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า การประชาสัมพันธ์ยังไม่ดีพอทำให้ได้รับทราบข่าวสารล่าช้า
2. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อกับสภาวิชาชีพ
3. ไม่ได้รับข่าวสารรายละเอียดของหลักสูตรและสถาบันในการฝึกอบรม
4. ช่วง 3 ปีแรก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ควรจะเป็นผู้ดำเนินการเอง ในการให้ความรู้ในหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เพราะจะได้ตรงประเด็นมากกว่า
5. ในส่วนของสภาวิชาชีพ น่าจะมีบทบาทในการจัดสัมมนาด้วย
6. ค่าใช้จ่ายในการอบรมแต่ละครั้งสูงมาก
7. ควรมีการจัดอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
8. ไม่สะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ในการอบรม สถานที่ในการอบรมอยู่ไกลเกินไป
9. หลักสูตรที่สถาบันจัดอบรม เป็นเพียงพื้นฐานความรู้
10. การกำหนดเนื้อหาในการพัฒนาความรู้ ว่าหัวข้อที่สัมมนา ต้องไม่ซ้ำกัน ภายใน 3 ปี แต่หลักสูตรของสถาบันที่จัดอบรมซ้ำซ้อนกัน มีให้เลือกน้อย
11. ทางสถาบันน่าจะมีหลักสูตรสำหรับผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านบัญชีเข้ามาศึกษาต่อให้ได้วุฒิทางบัญชี
12. ความรู้ความชำนาญของวิทยากรที่มาบรรยาย ควรเป็นวิทยากรมืออาชีพโดยเฉพาะด้านซึ่งสามารถสื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย ๆ
13. วิทยากรที่บรรยายยังไม่อธิบายในประเด็นต่าง ๆ ได้ชัดเจน
14. ด้านวุฒิการศึกษา ทำให้ถูกจำกัดความสามารถในการทำบัญชี

การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและการเลือกวิธีการแก้ปัญหอย่างถูกต้อง จำเป็นต้องมีการศึกษาในเชิงลึก โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยวิธีการทางสถิติ

สมมุติฐานที่ 1 ผู้ทำบัญชีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน (เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะอาชีพ และรายได้ต่อเดือน) มีจำนวนปัญหาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันส่งผลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเพศ ที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ

ปัญหา	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนารูกิจ การค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	.166	.684
ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศฯ	.825	.843
ปัญหาด้านเวลา	1.068	.785
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	2.598	.458
ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่สำหรับฝึกอบรม	1.411	.703
ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	.461	.794
ประโยชน์จากการอบรมแต่ละครั้ง	1.747	.417

จากตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ข้างต้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางเพศ ไม่ส่งผลต่อปัญหาในด้านต่าง ๆ

ตารางที่ 10 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านอายุ ที่มีอิทธิพลต่อ
ปัญหาด้านต่าง ๆ

ปัญหา	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจ การค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	2.397	.792
ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศฯ	20.404	.157
ปัญหาด้านเวลา	11.925	.685
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	18.810	.222
ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่สำหรับฝึกอบรม	12.818	.616
ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	20.317	.026 *
ประโยชน์จากการอบรมแต่ละครั้ง	8.526	.578

จากตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ข้างต้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางอายุส่งผล
ต่อปัญหาในด้าน เนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม

ตารางที่ 11 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อ
ปัญหาด้านต่างๆ

ปัญหา	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจ การค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	.991	.609
ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศ ฯ	7.875	.247
ปัญหาด้านเวลา	5.856	.439
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	12.952	.044 *
ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่สำหรับฝึกอบรม	7.018	.319
ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	1.274	.866
ประโยชน์จากการอบรมแต่ละครั้ง	5.374	.251

จากตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ข้างต้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางระดับ
การศึกษา ไม่ได้ส่งผลต่อปัญหาในด้านอื่น ยกเว้น ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย

ตารางที่ 12 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางลักษณะอาชีพที่มีอิทธิพลต่อ
ปัญหาด้านต่าง ๆ

ปัญหา	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจ การค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำ บัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	1.292	.731
ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศ ฯ	2.643	.977
ปัญหาด้านเวลา	7.854	.549
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	8.161	.518
ปัญหาด้านสถานที่และสถานที่สำหรับฝึกอบรม	5.489	.790
ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	12.891	.045 *
ประโยชน์จากการอบรมแต่ละครั้ง	6.632	.356

จากตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ข้างต้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางลักษณะ
อาชีพไม่ได้ส่งผลต่อปัญหาในด้านอื่น ยกเว้น ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม

ตารางที่ 13 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางรายได้ต่อเดือนที่มีอิทธิพลต่อปัญหาด้านต่าง ๆ

ปัญหา	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547	1.394	.845
ปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจและข้อกำหนดในประกาศ ฯ	16.592	.166
ปัญหาด้านเวลา	8.665	.731
ปัญหาด้านค่าใช้จ่าย	30.679	.002 *
ปัญหาด้านสถาบันและสถานที่สำหรับฝึกอบรม	24.395	.018 ^
ปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรม	5.592	.693
ประโยชน์จากการอบรมแต่ละครั้ง	6.036	.643

จากตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ข้างต้น พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลทางรายได้ ไม่ได้ส่งผลต่อปัญหาในด้านอื่น ยกเว้นปัญหาด้านค่าใช้จ่าย และปัญหาด้านสถานที่สำหรับฝึกอบรม

สมมติฐานที่ 2 การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพผู้ทำบัญชีมีผลต่อความรู้ความเข้าใจ ในหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

จากการวิเคราะห์พบว่า การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ไม่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ นอกจากประเด็น ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เรื่อง “การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าคุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม” มีผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างชัดเจน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจ
ในหลักเกณฑ์ข้อกำหนดของประกาศ ฯ

ความรู้ความเข้าใจใน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศ ฯ	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ทราบประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2547 ที่บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 สิงหาคม 2547	1.102	.294
ทราบรายละเอียดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2547	.345	.557
กำหนดให้ผู้ทำบัญชี ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจ การค้าต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	975	.323
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพต้องไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมงในทุกรอบ 3 ปี ตามหลักสูตรของสถาบันที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ	.610	.435
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ในทุกรอบสามปี จะต้องเป็นหัวข้อทางการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง	.001	.972
ตามประกาศฯ ในแต่ละปีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง	.316	.574
หลักเกณฑ์ในการนับจำนวนชั่วโมงทุกรอบระยะเวลาสามปีนั้น ให้นับตามปีปฏิทิน โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548 เป็นต้นไป ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีแจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2548 ให้เริ่มนับ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ของปีถัดจากปีที่ผู้ทำบัญชี แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชี	.019	.891
ในรอบระยะเวลาแรกให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำชั่วโมงที่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตั้งแต่วันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หรือ ตั้งแต่วันที่แจ้งการเป็นผู้ทำบัญชีต่ออธิบดีแล้วแต่กรณีไปนับรวมกับชั่วโมงในรอบระยะเวลาแรกได้	.011	.915

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจใน หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดของประกาศ ฯ	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ ของผู้ทำบัญชี ตามแบบ ส.บข.7 ต่ออธิบดีภายในหกสิบวันนับแต่ วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี	.072	.788
บทกำหนดโทษ หากผู้ทำบัญชีไม่แจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ตามแบบ ส.บข.7 ต่ออธิบดี ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี มีโทษปรับไม่เกิน 10,000บาท	1.628	.202

ตารางที่ 15 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจ
ในกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

กิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
การอบรมสัมมนา	1.037	.309
การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา	.001	.981
การเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือของเอกชนตาม กฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่า ระดับอนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการ บัญชีหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะ เป็นอาจารย์ประจำ หรือ อาจารย์พิเศษ	.091	.763
การสำเร็จการศึกษาในคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ไม่ว่าจะ คุณวุฒิใหม่นั้นจะสูงกว่าคุณวุฒิเดิมหรือไม่ก็ตาม	4.049	.044 *

ตารางที่ 15 (ต่อ)

กิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
การผ่านการศึกษาเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจาก สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตาม กฎหมายว่าด้วยสถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่า ระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี หรือเทียบเท่า	.279	.597

ตารางที่ 16 ตารางแสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การผ่านการอบรมกับความรู้ความเข้าใจ
ในหลักเกณฑ์การนับชั่วโมงสำหรับกิจกรรมในการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

หลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
การเข้าร่วมอบรมสัมมนา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ตามระยะเวลาที่ เข้าร่วมการอบรมสัมมนา	2.030	.154
การเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา ให้นับจำนวน ชั่วโมงได้สามเท่าของระยะเวลาการเป็นวิทยากร ผู้บรรยาย ผู้ดำเนินการสัมมนา โดยไม่ให้นับซ้ำหัวข้อเดิมในทุกกรอบ 3 ปี	.405	.524
การนับชั่วโมงในการเป็นอาจารย์ ไม่ว่าจะเป็นการสอนในฐานะ อาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 9 ชั่วโมง โดยไม่ให้นับซ้ำหัวข้อเดิมในทุกกรอบ 3 ปี และในแต่ละ รอบสามปีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ไม่เกิน 18 ชั่วโมง ไม่ว่าจะเป็นทำ การสอนเกินกว่าสองวิชาหรือไม่ก็ตาม	1.307	.253

ตารางที่ 16 (ต่อ)

หลักเกณฑ์การนับชั่วโมงในแต่ละกิจกรรมการพัฒนาความรู้	ค่าสถิติ ทดสอบ Chi- square	ค่า p-value
การนับชั่วโมงสำหรับการสำเร็จการศึกษา ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ ตามปีที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้		
(1) สำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงกว่าคุณวุฒิเดิม		
- คุณวุฒิทางการบัญชีให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 27 ชั่วโมง		
- ถ้าเป็นคุณวุฒิทางด้านอื่น เช่น การเงิน บริหารธุรกิจ	2.252	.133
พาณิชยศาสตร์ การภาษีอากร หรือด้านอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ วิชาชีพบัญชี ให้นับจำนวนชั่วโมงได้ 18 ชั่วโมง		
(2) สำเร็จการศึกษาในระดับที่ไม่สูงกว่าคุณวุฒิเดิมให้นับจำนวน ชั่วโมงได้ 9 ชั่วโมง		
หลักเกณฑ์ในการนับชั่วโมงสำหรับการผ่านการศึกษาเฉพาะ รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีจากสถาบันการศึกษาของรัฐ หรือสถาบันการศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วย สถาบันการศึกษาเอกชน ซึ่งมีการสอนไม่ต่ำกว่าระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชีหรือ เทียบเท่า ให้นับจำนวนชั่วโมงได้วิชาละ 6 ชั่วโมง	1.207	.272